

Sedința finală (vol. II, p. 579—613) cuprinde rapoartele conclusive ale președinților de secție: M. Fernández-Galiano pentru Grecia arhaică, Emilio Gabba pentru lumea mediteraneană în epoca elenistică, A. Chastagnol pentru sfârșitul Imperiului Roman, Jacqueline de Romilly pentru colocviul „Datorie și plăcere”, J. Chadwick pentru cel micenologic, J. Bingen pentru noutățile papirologice, cu o anexă bibliografică a publicațiilor dintre 1976 și 1979. Alocuțiunea de închidere a președintelui J. Harmatta (cu o emoționantă evocare a iranistului Roman Ghirshman, decedat în noaptea următoare tinerei ultimei sale comunicări) și cea a președintelui FIEC, regretatul Wolfgang Schmid, încheie cel de al doilea volum și lucrările congresului.

În fața bogăției și varietății materialului și a perfecțiunii execuției tipografice, ne e greu să ne permitem un reproș: *Actele* au un caracter, am zice, ideal, abstract; nu e vorba numai de contopirea celor două tipuri de comunicări, dar și de faptul că nicăieri nu ni se spune (nici în titlu, nici în alocuțiuni) cînd a avut loc Congresul; cititorul află data întimplător, la p. 600 a celui de al doilea volum, în raportul lui J. Chadwick, sau o poate deduce din data de încheiere a bibliografiei papirologice. Lipsesc apoi rezumatele discuțiilor, a căror importanță, cunoscută, e semnalată de J. de Romilly: „les communications nous ont parfois donné une impression de diversité un peu déroutante, et les discussions celles d'un contact immédiat” (II, p. 598). Știm însă cît de greu se pot obține informațiile în legătură cu conținutul discuțiilor și cît spațiu ar fi ocupat publicarea acestor texte.

Oricum, colegii noștri maghiari au dreptul la recunoștința filologilor clasici din toată lumea: după ce au găzduit, cu o magnanimitate generozitate și o inegalată competență, un congres memorabil, ne oferă acum, într-o formă demnă, substanța lui științifică; sîntem convinși că *Actele* budapestane vor ocupa în circuitul informației de specialitate un loc din cele mai însemnate.

București, decembrie 1986

I. Fischer

Antichitatea și moștenirea ei spirituală. Actele sesiunii de comunicări a Societății de Studii Clasice din R. S. România, 30 mai — 1 iunie 1980. [Iași, 1982] II + 339 p.

Despre sesiunea de la Iași din primăvara lui 1980 am informat pe cititorii noștri în volumul XX, p. 85. Prin strădania președintelui Filialei ieșene a Societății, Tr. Diaconescu, au apărut, la centrul de multiplicare al Universității (în mai 1982), actele acestei sesiuni. Pentru a-i reflecta cît mai fidel lucrările, acele comunicări al căror text integral a fost publicat în alte reviste sînt reprezentate în volum (cu excepțiile enumerate la p. 338) prin rezumate, unele ample (3—4 pagini). Sumarul e ordonat după criteriul secțiilor sesiunii: Lingvistică (p. 1—100), Literatură (p. 101—234), Istorie și filozofie (p. 235—337). Comunicările sînt precedate de o scurtă prezentare, datorată editorului (p. I—II), care evocă desfășurarea de ansamblu a sesiunii.

Nu putem intra aici în discuția detaliilor cuprinsului (repartizate pe teme, titlurile comunicărilor se pot găsi în Bibliografia de la p. 151—172 ale volumului de față). E de semnalat totuși marca varietate a subiectelor dezbătute în cadrul tematic general enunțat în titlu, dar deseori depășit, cum se întimplă la congrese și sesiuni: e de ajuns să spunem că arcul desfășurării cronologice pronește de la Homer (L. Stoianovici-Donat) sau de la vechii traci (Gh. Ivănescu, A. Vraciu) și ajunge la Mircea Eliade (C. Marin).

Fiind realizat prin tehnica reprografică, aspectul formal nu este fără cusur (supără și greșelile de dactilografie, destul de numeroase), dar textele sînt perfect lizibile, iar volumul merită a fi citit. El se prezintă ca o expresie a diversificatelor preocupări ale slujitorilor antichității greco-romane, reuniți, pentru promovarea acestui domeniu al științei, în Societatea de Studii Clasice.

București, mai 1984

I. Fischer

In memoriam Constantini I. Balmuș. Iași, Universitatea „Al. I. Cuza” — Societatea de Studii Clasice, 1984, IX + 139 p. + 1 portret.

Filiala ieșeană a Societății de Studii Clasice a avut pioasa și lăudabila inițiativă de a comora pe cel care, cu știința și talentul său, a ilustrat mulți ani catedra de filologie clasică a Universității din Iași, al cărei student fusese. Alcătuirea volumului se bazează pe o ședință din